

alij de signo xx. **I**tem nascere
 incarnatio fuit vna talis mirabile
 alius enim potuit ipm facere nisi deus
 alio Jo. in demo pot her signa facere
 facere nisi deus fuerit cum illo Unde
 in 10. re q in xpi incarnatione fue
 ratio. notabilia signa q. s. **D**uo
 ras fuit imitatio primo q fuit im
 tas fuit ipregnata in cava in fla
 tas fuit tempore **h**ulius de m
 e fuit inclinata **m**o fuit imitatio
 le qui est imitabilis et eter nus est
 ignu qd fecit moyses cora pharaone
 gram suam + orate in terra et mu
 st in pharaone sicut de .v. d. Quia ve

petante suo **S**e hest nisi et vni
 ni tanta esset regis assueti de eius ser
 tas q tota ppria vobis in serm douda
 int et q nullus ad cu mterare doceat nisi
 pmo vrytam suam suu bndam pre
 fere q reconlucatione vnderet in hunc
 mundu andam ad regu esset a ad bnd
 vrytam in signu et mterare fuit p mter
 vrytam tonta et sic iplo. hucno generet se
 mo est obtenta et tota fueritis tpa
 aliud gen vi artu meu ponam in nubens
 i. filiu meu ponam in mare puris discitis
 et erit signu fedoris inter me et terru et mter
 tpa d. seuerens **S**uaru signu fuit
 q ibi inclinata celi stabilitas fuit vryg

33 siehe →

Ne

Sammelwerk

15

P. 17. 72.

POSITIONES Ju-
RIDICA

de

JURE TUTELÆ &
CURATELÆ,

Quas

D. O. M. A.

Præside

GOTTFRIDO Reuter

Bitterfeld. Sax.

Dom. suis Collegis examinandas
proponit

MARTINUS von der Sechte

Hamburg. Sax.

Add. 18 Decembr. horis &
loco solitis.

VVITTEBERGÆ

Hæredes Laurentij Seuberlichij
excudebant.

30.

V I R O

Magnifico, Nobiliss^o atq;
Amplisso.

DN^o HIERONYMO **Böegler**/Reip.
Patriæ, quæ est Hamburgi, Con-
suli dignisso.

Itemq;

Clariss. & Consultiss. Viris

DN^o. SEBASTIANO **von Bergen**
E^o

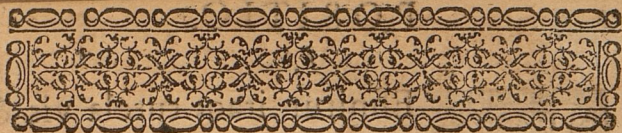
DN^o. GEORGIO **von der Sechte**
J. U. Licentiatis, & Reip. Ham-
burgensis Senatoribus Primarijs.

Dnn. meis cognatis, & respectivè Parenti
summa observantiâ colendis,

*Gratitudinis E^o strenua loco hoc le-
gale exercitium. D.D.*

MARTINUS **von der Sechte Ham-
burg. Sax.**

IN

Nomine Domini nostri JESU
CHRISTI ad omnia consi-
lia omnesq; actus semper pro-
gredimur.

L. 2. C. de off. pref. pecto. Aff.

Cum omnis, quæ à ratione suscipi-
tur, de aliqua re institutio, debeat
secundum Ciceron. à definitione
proficisci, ut, quid sit id, de quo dispu-
tatur, rectè intelligatur: Statim absq;
ulteriore præfatione ab ipsa definitione
initium nobis erit faciendum.

A 2

POST

Vormind. Jaff

POSITIO.

I.

Definitur itaq; tutela vis & potestas in capite libero ad tuendum eum, qui per aetatem se ipse defendere nequit, jure civili data & permessa,

¶ in §. 1. inst. h. t. l. 1. ff. eod. ex mente Servij Sulpitij, quem ob Logices laudem aliàs commendat Cicero de clar. Orator, definitur, unde *¶* cum Wes, hinc 2. contra Hottom. in d. §. 1. *¶* alios vocabulum VIS, cum propter lectionis constantiam, tum quod ista metathesis *¶* spurria vocabulorum substitutio in §. 2. hinc, ibi, qui eam vim etc. penitus rejiciatur, retinendum censemus.

II.

Et licet verba ista, In capite libero, ad utrumq; & tutorem & pupillum commodè referri possint; vero tamen similius videtur Servium per ea tutorem intellexisse.

*arg. d. §. 2. hinc, l. 1. §. 1. ff. h. t. Don. 3. comm. c. 1. *¶* 2.*

III.

Dividitur tutela in Testamentariam, Legitimam & Dativam. Inter quas primum locū meritò sibi vindicat Testamentaria, cum, quàm diu

diu testamentaria speratur, cesset legitima,
ut habetur in pr. instit. de leg. agn. tut. l. 11. de
testam. tut. l. quamdiu 89 de R. I. l. quamdiu
de acquir. hered.

IV.

Idq; confirmat series & ordo instit. ff. 65
C. ubi semper præponitur Testamentaria, sub,
sequitur Legitima, & subijcitur demū Dativa.
Don. 3. comm. c. 4. v. 10.

V.

Sanè patres familias liberis suis impuberi-
bus, quos in potestate habent, testamento tuto-
rem dare vel constituere possunt. Idq; etiã ad
Exheredatos extendimus liberos,

§ *permissum*, inst. de tutel. l. 1. d. testament.
tutel. l. 4. l. 10. §. 3. l. 2 j. ff. eod. tit. maxime
cum per exheredationem non tollatur patria
potestas. l. fin. ff. unde legitimi. Don. d. lo.

VI.

Sed quid de matre dicendum? illa propter
patriæ potestatis defectū liberis suis testamēto
tutorē regulariter constituere nequit: Attamē
propter maternæ pietatis præsumtionē hoc i-
psi aliquādo conceditur, si modo filiū priō he-
redē instituat, & talis tutor à magistratū cū in-
quisitione morū, probitatis, & facultatū confir-
metur.

A 3

gl. in

gl. in l. 1. verbo parentibus. ff. d. testam. tutel. l.
ubi Gothfr. ff. de tutel. l. 69. §. 2. ff. de legat. 2.
4. l. 1. §. 2. ff. d. Confirm. tut. Auth. matri §
avia. C. quand. mul. offic. tut.

VII.

Sic & Pater filio suo emancipato regulari-
ter tutorem dare nequit: si tamen sit datus, pro-
pter reverentiam & pietatem paternam, ut & fi-
lij utilitatem, omnimodò, hoc est sine inquisi-
tione vitæ, morum aut facultatum ex sententiâ
præsidis erit confirmandus.

§. Permissum 3. juncto. §. f. ff. in de tutel.

VIII.

Sed erit ne talis tutor testamentarius vel
dativus nominandus? Licet nec testamenta-
rius nec dativus propriè appellari possit, magis
tamen est, ut propter judicium & voluntatem
patris, qui semper præfertur, ad testamentari-
um referamus.

l. 2. §. 3. ff. d. confirm. tut. l. 1. C. cod. Don. 3
Com. c. 5.

IX.

Dari tutor in testamento potest filius fa-
milias, servus proprius purè & sine errore, ser-
vus verò alienus conditionaliter, CUM LIBER
ERIT. Quin tamen servus proprius hoc modo
directâ libertatè consequatur non ambigim⁹.
pr §

pr. *§. 1. iust. qui test. tut. dari poss.* § 2. *iust. d. singul. reb. per fideicom. relict. Don. 3. com. c. 4. Ant. Fab. lib. 6. conject. 16.*

X.

Item furiosus & minor testamento dari possunt tutores, ita tamen, ut tutela tum demum valeat, si furiosus compos mentis, & minor major 25. annis fuerit factus,

§. 2. iust. qui test. tut. dari poss.

XI.

Interea tamen alium tutorem & non curatorem dandum censemus,

§. 2. iust. de Attil. tut. l. 10. §. 7. ubi Gothofr. ff. d. excusat. tut.

XII.

Porro legitimam tutelam lex 12. tabb. defert proximis agnatis: At vero constitutio justiniani in Nov. 118. c. 4. rejecto Emancipatorum & suorum discrimine, tam agnatos, quam cognatos, ut ad hereditatis successionem, ita quoq; ad tutelæ onus vocat & admittit,

Auth. sicut. C. d. legit. tutorib. Auth. presbyteri. C. d. Episcop. § cleric. ita tamen ut gradu proximior preferatur. d. Auth. sicut. Schneidov. hic. in pr. n. 10.

XIII.

De jure Saxonico instar legis 12. tabb. tutela

Legitima tutela

la proximo agnato omnibus cognatis exclusis
defertur, nisi quod jus Saxonicum non proxi-
mum gradum, sed Seniore[m] den Eltesten Eh-
benbürtigen Schwertmagen præferat.

*Landtr. lib. 1. art. 23. in pr. § art. 20. § 49.
Schneidov. d. lo. n. 12.*

XIV.

Sic & hodiè ex aurea bulla Caroli Quarti
tit. de Electorum Successionib. 7. proximus a-
gnatus jubetur esse tutor & administrator ele-
ctoralis heredis impuberis, usq; ad 18. ætatis
annum completum. Quæ an illi testamento
auferri possit, controvertitur? Negantium sen-
tentia astipulamur.

*arg. l. nemo. 55. d. legat. 1. l. 3. C. d. l. l. id quod
nostrum D. R. I. quia quemadmodum vires
suas amittit illa Regula, quod sua rei quisq;
sit moderator § arbiter. l. in re mandatâ.
C. Mandati l. 1. C. d. SS. Eccles. quando juris
præcepta contemnuntur § prætereuntur
d. l. 55; Sic nec testatoris voluntas pietati exi-
stimationi, § legum præscripto repugnare deo
det. l. 15. d. condition. institution. maximè hoc
casu, ubi non tutum videtur tantæ celsitudi-
nis administrationem alteri cuidam commē-
dare, vide Gad. ad l. 120 in fff. d. V. S.*

XV.

Dativa

Dativa tutela est, quando tutor à Com-
petente magistratu constituitur, & hic talis re-
gula obtinet, quod quamdiu tutor testamen-
to datus tutelam gerere non possit, tam diu a-
lius à magistratu sit substituendus.

*tt. inst. d. Attil. tut. tt. ff. de tutorib. & curato-
rib. dat. ab his l. 10. & II. ff. d. testam. tut.*

XVI.

Hic anxie quærunt interpretes: Anne tu-
toris datio sit imperij vel jurisdictionis? Nos
utrumq; negamus, & ijs duntaxat competere
asserimus, quib9 nominatim hoc dedit vel lex,
Sctum vel princeps hoc est, tutelæ dationem
non ab imperio aut jurisdictione alicuius ma-
gistratus pendere, sed animadvertendum, penes
quem lex, Sctum, vel principis iussus eam esse
voluerit.

*l. muto, §. datio. ff. d. tutel. l. 4. §. 2. ff. eod.
Cujac. ad. l. 1. ff. de jurisdic. Coras. l. 5. Miscel.
c. 24. Pac. cent. 5. quest. 69. Don. lib. 3. com. c.
7. vs. 50.*

XVII.

Hodiè tamen ex generali Germaniæ con-
suetudine omnibus jure magistratus jus illud
dandi tutores competere statuimus, cum

*Schneid. v. in §. nos a. inst. d. Attil. tutore.
n. 4. & ibid. vultei, n. 10. Harpr. n. 25. Atq;*

B

ita

ita sancitū In der Reformation Beyer Pos
sion: ord. zu Augspurg Anno 1524. auff
gerichtet. subtit. Von der Pupillen vnd
Minderjährigen Kindern tütorn vnd Vor
münden. §. 3. & 5.

XVIII.

Effectus tutelæ potissimum consistit in
authoritate præstanda, quæ statim in ipso ne
gocio gerendo seu perficiendo, & in re præsen
te disertè & expressis verbis inrerponi debet.
pr. §. 2. inst. d. auth. tut. l. 3. §. l. obligari.
9. §. tutor. 5. ff. eod. tit.

XIX.

Vnde & pupillum sine authoritate tuto
ris ne quidem naturaliter obligari, nisi factus
sit locupletior, vel in aliena re dolosè verfa
tus fuerit, defendemus.

l. 5. in f. de Norationib. l. 59. d. O. §. A. l. 9. d.
Auth. tut. Vultei. lib. I. disceptat. c. 16. Goed.
d. cōtrab. stipulat. c. 7. conclus. 12. n. 212. et seqq.

XX.

*Tutela qd modis
finitur.*

Finitur tutela varijs modis; qui vel ex per
sonâ pupilli, vel tutoris, vel etiam extrinsecus
considerantur. Et quidem ex personâ pupillo
li tutela tollitur pubertate, quâlibet capitis di
minutione & morte pupilli.

pr. §. 1. inst. quib. mod. tut. finitur. l. f. C.
quando

quando tut. & curat. esse desin. §. simili modo. 3. inst. quib. mod. tutela finit.

XXI.

Ex tutoris persona finitur tutela morte, ²
capitis diminutione, remotione & excusatione
d. §. simili modo 3. §. 4. & 5. inst. quib. mod.
tutel. finitur. §. ult. inst. d. legit. agnat. tut. ubi
Wesemb. n. 2.

XXII.

Hodiè tamen, cum ex constitutione justiniani minima capitis diminutio jus agnationis non tollat, frater emancipatus ut fratri suo succedere, ita & ejusdem legitimam tutelam gerere potest.

l. frater emancipat. C. de legit. tut. l. fin. C. de legit. hered. l. ne lucrum. C. de curat. furios. vel prod. Nov. 118. c. 4. Wesemb. d. §. fin. n. 2. inst. d. legit. agnat. tut. ubi propter hasce constitutiones in d. §. f. vocab. plerumq; adjectum esse asserit.

XXIII.

Sed de transfuga quid dicendum? illum tutorem manere negamus.

l. 5. §. 1. d. capite minut. Don. 3. com. c. 14.

XXIV.

Per modum extrinsecus intervenientem ³

B 2

tutelæ

tutela testamentaria tollitur eventu conditio-
nis, & temporis vel diei existentia.

S. 2. § 5. inst. quib. mod. tut. fin. l. muto. 6. §. 1.
ff. d. tutel. §. 3. inst. qui test. tut. dari poss. We-
sen. d. §. 2. n. 6. Don. d. lib. 3. c. 14.

XXIV.

Cæterum dantur Curatores primum Mi-
noribus sive puberibus volentibus propter æ-
tatis fragilitatē, usq; ad annum 25. ætatis com-
pletum. Licet enim puberes sint, ad huc tamen
ejus ætatis sunt, ut suis rebus sive negocijs præ-
esse non possint, teste Iustiniano.

pr. § 2. inst. d. Curatorib. Vlp. in frag. tit.
12. facit. l. 1. l. 3. §. minorem. ff. de minor.

XXVI.

Hodiè tamen omnibus adolescentibus et-
iam in vitis curator datur.

l. 1. §. 3. l. 2. § 3. ff. d. minorib. constitut. Carol.
V. tit. 11. c. 1. et 3. additionator ad Schneidov.
pr. n. 10. lit. H. ad margin. inst. d. curat.

XXVII.

Idq; vel maximè in regis, Electoris, princi-
pis vel ducis filio jam pubere facto obtinet,
cum § alias ad exercendam jurisdictionem
atq; imperij potestatem in subditos, scientia
sapientia & maturitas judicij & consilij requi-
ratur.

arg.

arg. l. ad rempublicam. 8 ff. d. munerib. & ho-
nor. Exod. c. 18. Harpr. ad §. 2. n. 5. 6. & seqq.
inst. d. curatorib.

XXVIII.

Quid? anne minores puberes absq; cura-
torum, quos habent, consensu possint obliga-
ri? Negantium calculo subscribimus.

l. 3. C. d. rest. in integr. l. sancimus. C. d. admi-
nistr. tut. l. 4. C. d. reb. credit. Gæd. ad l. 21. d.
U. S. n. 5. & in tr. d. contrah. stipulat. c. 7. cõcl.
14. Dn. praeceptor Valent. Guil. Försterus. tr.
de pact. c. 5.

XXIX.

Deinde dantur curatores majoribus, aut
propter defectum animi, ut furiosis, quibus
propter furiosum exitum annueramus & a si-
milam us prodigos; aut propter morbum cor-
poris, ut surdis, mutis, & perpetuo morbo
laborantibus.

§. 3. & 4. inst. d. curat. tt. ff. d. curatorib. furios.
l. his qui. d. tutor. & curat. datis.

XXX.

De prodigo hic quærare lubet: an ipsi ju-
re bonis interdicator; An v. sententia & decre-
tum magistratus sit expectandum? post. Affirm.
per l. 1. in pr. l. 6. & 10. ff. d. curat. furios. &

B 3

prodig

prodig. Gædde. d. Contrab. stipulat. c. 7. concl.
10. Dn. Först. d. 10.

XXXI.

Deniq; ne bona im puberum & minorum
diminuantur aut prorsus consumantur: tuto-
res & curatores, satisdent. Sed an pignoribus?
N. nisi is cui satisfactio debetur, sit contentus.
pr. inst. d. satisfact. tut. l. 6. d. V. S. ubi Goed.
n. 3. & 4.

XXXII.

Et quamvis tutores & curatores etiam in-
viti cogi possint, ut onus tutelæ vel curæ sub-
eant; secus tamen se res habet, quando tutor
vel curator propter justam causam se excusat.
tt. inst. & ff. d. Excusat. tut.

XXXIII.

Neq; ab idoneis excusationibus legitimos
excludimus tutores.
*arg. §. 16. inst. d. excusat. l. 1. l. 4. C. d. legit. tu-
torib. Wesenbec d. §. 16.*

XXXIV.

Inter alias autem excusationum causas
referimus quoq; cum imperatore imperitiam
literarum, modo sit conjuncta cum inscitiâ
negocior.
*l. 6. §. ult. ff. d. excusat. tut. Vultei. lib. 1. di.
scept. c. 8.* Quid

XXXV.

Quid de Dd. legum dicendum : anne
excusationem á tutelâ habeant? Negantium
placet opinio.

*l. 6. §. 12. ff. d. excusat. Nisi vel Roma doceant,
vel in concilium principum assumti sint. d. l. 6.
§. 12. l. juris peritos 30. ff. eod. Donell. lib. 3.
com. c. 9.*

XXXVI.

Tutores tamen, si se velint excusare, an
statim á tutoris datione an verò demum á sen-
tentiâ rejectæ excusationis ad alium judicem
appellare possint, ambigitur? Posterior arridet
sententia.

*d. §. 16. inst. d. excusat. tut. Secus erit, quan-
do iudex excusationes recipere nolit, quia
tum appellare omnino ijs erit licitum. l. 13. ff.
d. excusat. tut. l. 18. C. eod. l. 12. §. 1. ff. d. appel-
lat. Wesenbec. d. §. 16. n. 2.*

XXXVII.

Colophonis loco, Anne ut tutor propter
dolum, ita & propter latam culpam fiat in fa-
mis, annectere placet? idq; negamus.

*arg. §. 6. inst. d. suspect. tut. cum lata cul-
pa quidem equiparetur dolo, quod ad remo-
vendum. l. in puberibus. ff. d. suspect. tutorib.
l. quod*

l. quod Nerva. ff. depositi sed non quoad infamandum, Schueidov. & Wesenbec. in d. § 6. n. 2.

Corollaria.

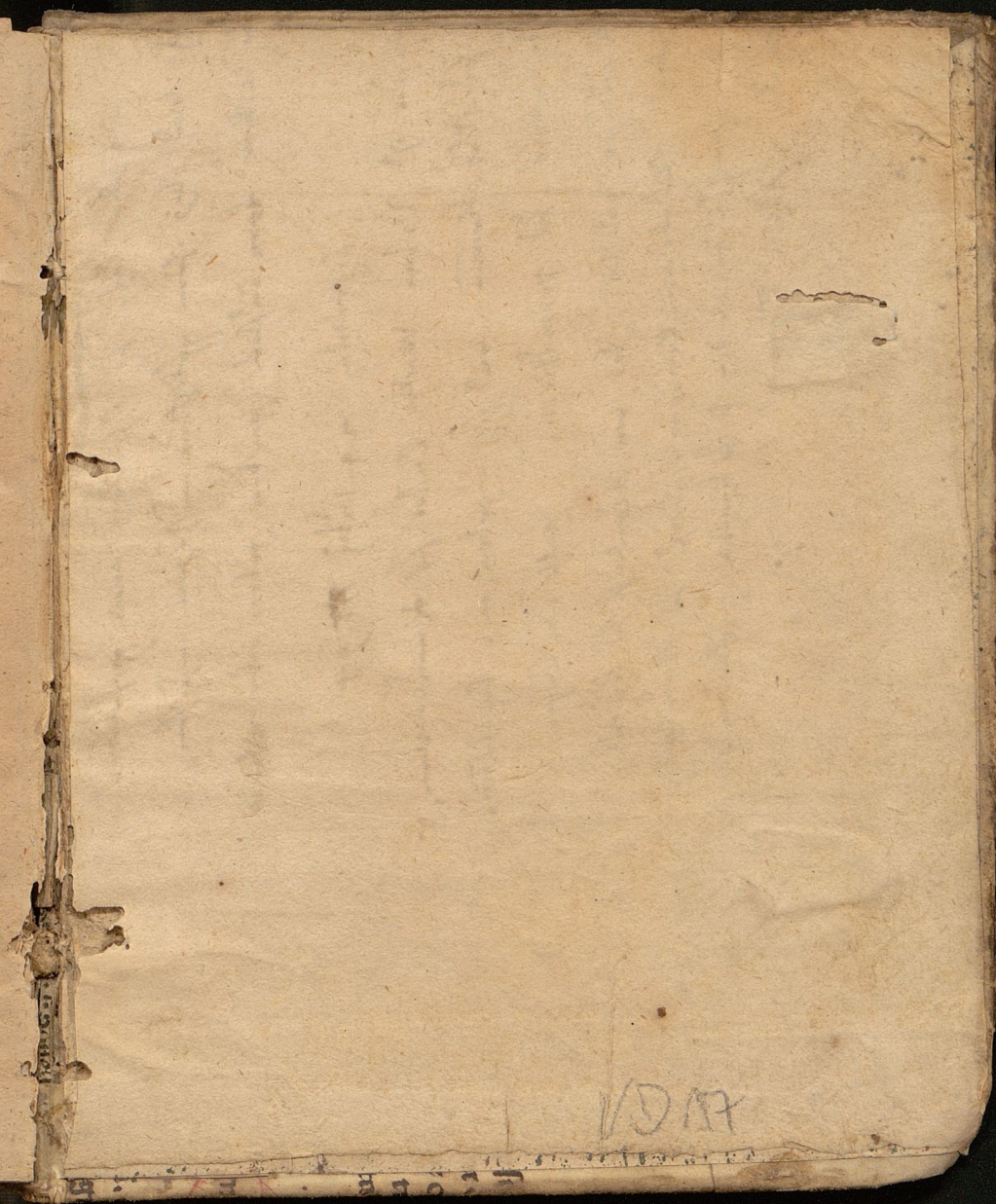
1. An officialis, qui per aliquot annos publico præfuit officio, & ad huc præest, si fortè propter adversam valetudinem, vel dementiam officium administrare impediatur; nihil ominus salarium integri istius anni, quo in istud malum inciderit, petere possit? Affirmandum censemus.

per l. 15. §. 1. C. d. advocat. diversor. judiciorum. l. 4. d. offic. assessor. l. qui operas. ff. locati. l. 4. §. Stichus. vs. sed & de statu lib. vide Gothofr. ad. l. 4. C. d. domesticis & protectorib.

2: An tali casu propter prædictas causas officialis vel alius ministerialis intotum ab officio sit removendus? Et hoc negamus.

arg. l. qui. 20. de statu hom. l. nec. 8. §. 1. d. tutorib. dat. c. ex parte 5. x. d. Clerico agrotante vel debilitato.

Moniti meliora sequemur.

V. D. 17

POSITIONES JURIDICÆ
DE
JURE TUTELÆ &
CURATELÆ,
Quas
D. O. M. A.
Præfide
GOTTFRIDO Reuter
Bitterfeld. Sax.
Dn. suis Collegis examinandas
proponit
MARTINUS von der Seeht
Hamburg. Sax.
Add. 18 Decembr. horis &
loco solis.
VVITTEBERGÆ
Hæredes Laurentij Senberlichij
excudebant. 30.